

Ilie Boca

SECRETELE PALIMPSESTULUI

Pictorul mizeaza pe adanci resorturi ale mecanismelor de instapanire in ordinea realului, intre care pe primul loc se afla restaurarea valorilor dezvoltarii ciclice, in ritmul miscarii cosmice, pe care le rezuma actiunile din cadrul sarbatorilor solstiale de la cumpana anilor. De aceea, prin aparatul sau imaginativ trec, prestigioase si pline de farmec, inepuizabilele intruchipari ale fiintei umane, ce imprumuta chipul unor reprezentari din perimetrul mitologiei agrare, contemporane cu efortul de lectura simbolica a lumii. Imaginile create de pictor functioneaza rareori individual, devenind cel mai adesea elementele unei structuri compozitionale complexe, directionate vertical sau orizontal, cu o certa aluzie la fresca medievala si la icoana ce cumuleaza secventele unei istorii sacre. Uneori formele complexe, istoriate, se adapteaza unor spatii expozitionale, pastrandu-si disponibilitatile de a-si sustine demonstratia, care depaseste provizoria despartire in episoade, firul demonstratiei refacandu-si mereu, intr-un fel legat de caracterul proteic, evocator, coerenta.

Dincolo de substanta ideatica a tablourilor sale, mi se pare potrivit sa spunem cateva cuvinte despre calitatea picturala, despre purul discurs cromatic, care ii individualizeaza creatia, in arta rasaritului european din ultimele decenii. Pictorul, urma al pictorilor medievali (s-a nascut in nordul Moldovei), al maestrilor populari si beneficiar al sintezelor din perioada moderna, intre care trebuie sa asezam tensiunea cromatica din panzele lui Alexandru Ciucurencu, profesorul sau din academia de arta bucuresteană, apeleaza la o paleta bogata, surprinzatoare de fiecare data, cu culori saturate de lumina, devenind prezente intens materiale, de la care se poate construi un destin.

Pe plan cromatic si pe planul constructiei figurative, Ilie Boca edifica un imn inchinat culorii, sfidand tendintele deconstructive care se manifesta, cu o anume fervoare, in arta lumii din ultima vreme. Pictorul evadeaza in aparenta din actualitate, dar el face dovada prezentei sale imperioase in prezent, in dimensiunea credibila, verificabila a existentei. El osteneste fara incetare asupra unui palimpsest care isi dezvaluie incet-incet secretele, prima dintre tainele sale fiind fantastica desfasurare si configurare a lumii de azi. Sistemul imagistic al lui Ilie Boca se leaga, in ceea ce are definitoriu, de universul popular, care ii asigura, impreuna cu sensoriumul lui special, originalitatea demersului artistic. Aceasta ancora in dimensiunea traditiei, in care se obtineaza sa gaseasca un punct de sprijin, in legatura cu care isi grupeaza cele mai multe dintre lucrari intr-un vast ciclu, "Palimpsest", care nu si-a definitivat inca configurarea, subliniindu-si caracterul proteic, ni se pare un argument pentru o evaluare a dimensiunilor culturale ale acestui fond.

Constantin Prut